

Zmenka

Popis

Zmenka je prevoditeľný listinný CP na meno alebo na rad, ktorý predstavuje bezpodmienečný prísľub zmenkového dlžníka (vlastná zmenka) alebo bezpodmienečný príkaz zmenkovému dlžníkovi (cudzia zmenka) zaplatiť určitú peňažnú sumu na určitom mieste v určitý dátum splatnosti oprávnenému majiteľovi zmenky.

Náležitosti zmenky sú:

- označenie, že ide o zmenku, pojaté do vlastného textu listiny, vyjadrené v jazyku, v ktorom je zmenka napísaná
- bezpodmienečný príkaz zaplatiť určitú peňažnú sumu
- dátum a miesto vystavenia zmenky
- dátum (termín) splatnosti zmenky
- sumu, na ktorú je vystavená + mena
- meno toho, kto má platiť (v prípade cudzej zmenky)
- meno toho, komu alebo na rad koho sa má platiť
- miesto, kde bude zmenka uhradená
- meno, adresa a podpis vystaviteľa zmenky

Typ investora

Zmenka je finančný nástroj, ktorý je určený pre neprofesionálnych klientov, profesionálnych klientov ako aj oprávnené protistrany.

Riziká

V súvislosti so zmenkovými obchodmi môže klient utpieť stratu v prípade, ak sa zmenka predá za nižšiu cenu, než bola kúpna cena. S investovaním do zmenky môžu byť spojené nasledujúce riziká:

Riziko likvidity

V prípade, ak bude mať klient záujem predať zmenku pred jej splatnosťou existuje riziko, že nenájde takého záujemcu, ktorý by bol ochotný kúpiť zmenku za rozumnú cenu a bude nútený zmenku predať za cenu nižšiu.

Menové riziko

V prípade zmenky vystavenej v cudzej mene vzniká riziko poklesu ceny v prípade nepriaznivého pohybu kurzu mien, teda v prípade posilnenia domácej meny či oslabenia cudzej meny.

Kreditné riziko

V prípade, ak je klient v pozícii veriteľa vzniká riziko, že dlžník nebude schopný splniť svoj záväzok a za zmenku riadne zaplatiť.

Doplňujúce informácie

- a) Banka obchoduje len s vlastnými zmenkami.
- b) Banka realizuje okrem primárneho zmenkového obchodu aj sekundárny zmenkový obchod, pri ktorom klient ponúka odkúpenie už vystavenej zmenky v jeho prospech (eskont zmenky pred jej splatnosťou).
- c) Charakteristika podstatných náležitostí zmenky a zásady, ktoré je potrebné dodržať pri kontrole správnosti jej vyplnenia, problematika biankozmenky, odpisov zmenky, premlčania zmenky ako aj umorovania zmenky je uvedená v príslušných ustanoveniach zákona č. 191/1950 Sb. Zákon zmenkový a šekový.
- d) Banka obchoduje so zmenkami, ktoré:
- spĺňajú náležitosti podľa Zákona zmenkového a šekového,
 - sú prevoditeľné indosamentom,
 - na lícnej strane nie sú prečiarkované alebo prepisované a nie sú predierované,
 - sú opatrené doložkou „bez protestu“. Banka môže výnimočne, keď je to z obchodných dôvodov žiaduce, prijať zmenku bez tejto doložky,
 - sú splatné na území Slovenskej republiky,
 - sú vlastnoručne podpísané oprávnenými osobami.
 - meno, adresa a podpis vystaviteľa zmenky
- e) Banka obchoduje so zmenkami, ktorých zmenková suma znie na EUR alebo cudziu menu, v ktorej má banka otvorený nostro účet.
- f) Pri odkupe zmenky banka poskytne peňažné prostriedky zodpovedajúce odkupnej cene na bežný účet klienta vedený v banke. Vo výnimočných prípadoch schválených schvaľovacím orgánom banky v zmysle Kompetenčného poriadku a aktuálne platných limitov je možné peňažné prostriedky poukázať aj na iný, klientom písomne zadáný bežný účet.
- g) Splatenie zmenkového obchodu sa uskutoční zaplatením zmenky zmenkovým dlžníkom.
- h) Na zníženie rizika pri zmenkovom obchode požaduje banka u klientov, u ktorých je očakávané vyššie riziko, aval zmenky, prípadne iný spôsob zabezpečenia.
- i) Avalista (ručiteľ) sa zaväzuje, že zaplatí hodnotu záväzku zo zmenky v prípade, ak nezaplatí ten, za koho ručí.
- j) Subjekt avalujúci zmenku túto skutočnosť potvrdí svojím podpisom na vyhradenej časti tlačiva zmenky (zvyčajne je to ľavá strana na líci zmenky) a tento sa označuje so slovami „PER AVAL za“ podpisy (pečiatka) avalistu.
- k) Ako ďalšie zabezpečovacie prostriedky pre návratnosť zmenkovej sumy s príslušenstvom môžu byť použité (ale nemusia) napr.:
- založenie hnutel'ného, nehnuteľného majetku klienta v prospech banky (resp. zabezpečovací prevod práva na hnutel'ný, príp. nehnuteľný majetok klienta),
 - založenie pohľadávky v prospech banky v zmysle platných vnútorných predpisov banky,
 - zriadenie vinkulácie k termínovanému vkladu klienta,
 - zriadenie záložného práva v prospech banky: k vkladovým listom, vkladovým certifikátom alebo iným CP.
- l) Zabezpečenie podľa predchádzajúcich odsekov sa nevyžaduje v prípadoch, ak zmenkovým dlžníkom je:
- právnická osoba s väčšinovou majetkovou účasťou štátu, štát (s výnimkou Fondu národného majetku Slovenskej republiky),
 - všeobecne známa, renomovaná spoločnosť, ktorá za predchádzajúce dva roky dosahuje projektované zámery v hospodárskom výsledku, nevykazuje záväzky po lehote splatnosti voči peňažným ústavom a štátnemu rozpočtu a dosahované aktuálne ekonomické výsledky dávajú reálne predpoklady návratnosti uzatvoreného zmenkového obchodu z cash flow podnikateľskej činnosti dlžníka.
- m) V prípade, že zmenkový dlžník zmenku čiastočne alebo celkom nezaplatí, povinnosť uhradiť zmenkovú sumu má aj avalista (ručiteľ), ak je zmenka zabezpečená avalom.
- n) Banka obchoduje aj so zmenkami, ktoré sú opatrené indosamentom (rubopisom).
- o) Indosament znamená prevod práv zo zmenky zo súčasného majiteľa (indosanta) na ďalšiu osobu (indosatára). Indosament musí byť bezpodmienečný, čiastočný indosament je neplatný.
- p) Zmenku nie je možné prevádzať indosamentom, ak vystaviteľ zmenky uviedol na zmenku rektadoložku „nie na rad“. Banka vo výnimočných prípadoch schválených schvaľovacím orgánom banky môže realizovať obchody so zmenkou s rektadoložkou „nie na rad“, ale len v tom prípade, ak bude banka na zmenke uvedená ako prvý majiteľ zmenky.
- q) Vystaviteľ zmenky môže banku požiadať o prolongáciu splatnosti zmenky, a to najneskôr 1 mesiac pred jej splatnosťou.
- r) Prolongácia splatnosti zmenky je predĺženie trvania zmenkového obchodu na vopred dohodnuté obdobie na základe žiadosti vystaviteľa zmenky. Vystaviteľ zmenky je povinný doručiť banke právoplatne vystavenú zmenku na ďalšie dohodnuté obdobie, najneskôr v deň podpisu zmluvy, ktorá sa viaže k prolongácii splatnosti zmenkového obchodu.

- s) Majiteľ zmenky (banka) nesmie odmietnuť čiastočné plnenie. Pri čiastočnom plnení banka toto platenie na zmenke vyznačí a na vyžiadanie dlžníka vydá o ňom potvrdenie. Zvyšná časť zmenkovej sumy predstavuje druhú časť záväzku zmenkového dlžníka.
- t) V prípade zmenky emitovanej v cudzej mene poukáže banka na bežný účet klienta sumu zodpovedajúcu odkupnej cene zmenky, a to v mene, na ktorú je zmenka vystavená, príp. v EUR po prepočítaní kurzom devíza – nákup príslušnej meny na základe dohody medzi bankou a žiadateľom o odkúpenie zmenky.
- u) Pri splatnosti zmenky zaplatí vystaviteľ zmenky banke nominálnu hodnotu zmenky v mene, na ktorú bola zmenka vystavená (príp. v EUR po prepočítaní kurzom devíza - nákup príslušnej meny podľa kurzového lístka banky platného ku dňu splatnosti zmenky) na základe dohody medzi bankou a vystaviteľom zmenky.

Náklady a súvisiace poplatky

Zmenkové obchody sú s klientom vždy uzatvárané na individuálnej báze. Banka poskytuje klientovi informácie v súlade so zákonnými požiadavkami týkajúcimi sa nákladov a súvisiacich poplatkov, vrátane platieb tretích strán, v dostatočnom predstihu pred uzatvorením daného obchodu individuálne, pričom vychádza zo špecifických podmienok príslušného obchodu.

V súvislosti so zmenkovým obchodom môžu klientovi vzniknúť nasledujúce náklady:

- Uzatvorenie zmluvy
- Notárska zápisnica v zmysle aktuálneho sadzobníka na výpočet odmeny notára za notársku činnosť (príloha k vyhláske č. 31/1993 Zb.z.)
- Náklady vyplývajúce zo zmluvy (napr. náklady na vyhotovenie znaleckého posudku v prípade vkladu na kataster, zmluvná pokuta, ...)

Príklad:

V prípade žiadosti klienta o zmenkové financovanie vo výške 1 000 000 EUR môžu byť s transakciou spojené náklady vo výške 53 000 EUR, čo predstavuje nákladov vo výške 5.30 %:

Poplatok za uzatvorenie zmluvy:	0 EUR
Zmenková suma:	1 050 000 EUR
Poplatok za vystavenie súvisiacej notárskej zápisnice (vypočítaný v zmysle prílohy k vyhláske č. 31/1993 Zb.z.):	3 000 EUR

Zmenková suma bude znížiť na: 1 050 000 EUR (klient sa vystavením zmenky zaviazal zaplatiť majiteľovi zmenky v deň splatnosti zmenky zmenkovú sumu). Klient dostane v deň vystavenia zmenky, resp. zmluvne dohodnutý deň 1 000 000 EUR. Rozdiel medzi zmenkovou sumou a sumou, ktorú majiteľ zmenky (v tomto prípade banka) zaplatil pri jej kúpe, predstavuje náklad klienta (1 050 000 EUR – 1 000 000 EUR = 50 000 EUR).

Vyššie uvedený ilustratívny príklad predstavuje len odhad a nemusí zodpovedať skutočným nákladom a súvisiacim poplatkom, ktoré môžu vzniknúť v súvislosti s obchodom. Príklad vychádza zo štandardných podmienok obchodu a neobsahuje špecifické náklady, predovšetkým nezahŕňa poplatky za:

- Znalecký posudok, ktorého cena, alebo Odmena znalca je upravená v zákone č. 382/2004 o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a vo vyhláske Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky číslo 491/2004 o odmenách, náhradách výdavkov a náhradách za stratu času pre znalcov tlmočníkov a prekladateľov.
- Súvisiace správne poplatky v zmysle zákona NR SR č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov.

Upozornenie: Uvedený produktový katalóg nepredstavuje marketingové oznámenie ani investičné poradenstvo alebo odporúčenie. Tento produktový katalóg má výlučne informatívny charakter a klientovi jeho poskytnutím nevzniká žiaden záväzok. Na základe tohto produktového listu nie je možné uplatňovať si akékoľvek právo, nárok na plnenie alebo náhradu škody. Na základe uvedeného nie je možné voči banke alebo tretej osobe vyvodzovať akúkoľvek zodpovednosť za nenaplnenie investičných zámerov alebo cieľov.